

... ORTADOĞU GÜNDEMİ ...

1 Temmuz 2023

- Libya Ulusal Birlik Hükümeti Başbakanı Abdulhamid Dibeybe, Misrata kentinde Türk şirketi tarafından yapılan şehir parkının açılışını gerçekleştirdi.
- Sudan Ordusuyla Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) arasında başkent Hartum'daki stratejik noktalardan Zirhli Birlikler karar-gâhi yakınında, ağır ve hafif silahlarla çatışma yaşandı.

2 Temmuz 2023

- İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT), Kur'an-ı Kerim'e ve Hz. Muhammed'e yönelik tekrarlanan saygısızlıklara karşı "topluk önlemler" alınması çağrısında bulundu.
- Kuzey Afrika kıyılarından çıkıp İspanya'nın Kanarya Adaları'na doğru giden düzensiz göçmen taşıyan bir botun batması sonucunda 51 kişinin öldüğü, kurtarılan 4 kişinin hastaneye kaldırıldığı açıklandı.
- İsrail Savunma Bakanlığının, 25 adet F-35 Lightning II savaş uçağı alımı için Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile sözleşme imzaladığı açıklandı.

3 Temmuz 2023

- İran-İrak Ticaret Odası Başkanı Yahya el-Ishak, İran'ın ABD yaptırımları nedeniyle bloke edilen Irak'taki 10 milyar dolarının serbest bırakıldığını söyledi.
- Suudi Arabistan, petrolde günlük 1 milyon varillik ek üretim kesintisine ağustos ayında da devam etme kararı aldı.
- Suudi Arabistan, Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına izin verilmesine tepki olarak İsveç'in Riyad Büyükelçisi'ni Dışişleri Bakanlığına çağırıldı.

5 Temmuz 2023

- İsrail Meclisi (Knesset) Anayasa Komisyonunda, Yüksek Mahkemenin hükümet üzerindeki denetimini sınırlandıracak bir yasa tasarısı kabul edildi.
- Birleşmiş Milletler (BM), Sudan'da çatışmaların başlangıcından bu yana 2,8 milyon kişinin yerinden edildiğini açıkladı.
- Güney Sudan Devlet Başkanı Salva Kiir Mayardit, iç savaş yüzünden hiç seçimin yapılamadığı ülkesinin planlandığı gibi 2024'te seçime gideceğini duyurdu.

7 Temmuz 2023

- BM İnsani İşlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı ve Acil Yardım Koordinatörü Martin Griffiths, 17 Temmuz'da sona erecek Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması ile ilgili Türkiye'nin "etkileyici" konumuna vurgu yaptı.
- ABD Donanması, İran Devrim Muhafızları'nın Basra Körfezi'ndeki uluslararası sularda bir ticari gemiye zorla el koyduğunu açıkladı.

9 Temmuz 2023

- ABD, Suriye'nin doğusunda yapılan operasyonda terör örgütü DEAŞ'ın sözde lideri Usame El Muhacir'in öldürüldüğünü duyurdu.
- Orta Afrika Cumhuriyeti (OAC) Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Albert Yaloke Mokpem, Rus güvenlik şirketi Wagner'in ülkeyi terk ettiği iddialarının doğru olmadığını ve birliklerin sadece "rotasyon" yaptığını duyurdu.
- Somali Ordusu, hava ve kara operasyonunda terör örgütü Eş-Şebab'ın 40'tan fazla üyesini etkisiz hâle getirdi.

10 Temmuz 2023

- Suriye'de yaşanan iç savaştan dolayı buğday üretiminin hala eski seviyelerine ulaşamaması buğday kıtlığını da beraberinde getiriyor. Terör örgütü PKK/YPG ile rejim arasında ise çiftçilerin ürettiği buğdayı satın alma mücadelesi yaşanıyor.

12 Temmuz 2023

- Nisan ortasından bu yana iç savaşın sürdüğü Sudan'ın başkenti Hartum'un farklı bölgelerinde, ordu ile HDK ağır silahlarla çatıştı.
- ABD Ordusu, Suriye'de terör örgütü PKK/YPG'nin işgalindeki Haseke ilinde yer alan üslere yaklaşık 100 araçtan oluşan askeri ve lojistik takviye konvoyu gönderdi.
- Libya Devlet Yüksek Konseyi, seçim yasalarının onaylanmasından 240 gün sonra seçimlerin yapılmasını öngören yol haritasını kabul etti.

14 Temmuz 2023

- BM Çocuklara Yardım Fonu, 2023'ün ilk 6 ayında Avrupa'ya ulaşmak amacıyla Akdeniz'i geçerken 289 çocuğun hayatını kaybettiğini ve bu sayının 2022'nin ilk yarısına göre 2 katına çıktığını, "dünyanın bu ölümleri kasıtlı olarak görmezden geldiğini" belirtti.
- Nijerya'da gıda güvenliğinin sağlanması için olağanüstü hal ilan edildi.
- AB, Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle Suriye'ye uygulanan yaptırımlardaki muafiyetlerin insani yardımların hızlıca ulaştırılması için 6 ay uzatıldığını aktardı.

11 Temmuz 2023

- Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Türkiye ile İsveç arasında ikili güvenlik mekanizması kurulacağını, NATO'nun tarihinde ilk kez Terörle Mücadele Özel Koordinatörü atanacağını ve Türkiye'nin AB sürecinin İsveç tarafından destekleneceğini bildirdi.
- Kuveyt hükümeti, İsveç'te dağıtmak üzere 100 bin Kur'an-ı Kerim'i İsveççe mealyle basma kararı aldı.
- İsrail Diaspora Bakanı Amichai Chikli, ABD Başkanı Joe Biden yönetimini, İsrail'deki tartışmalı yargı düzenlemesine karşı düzenlenen protestoları alevlendirmede "önemli bir rol" oynamakla suçladı.
- İsrail muhalefet liderleri, hükümetin tartışmalı yargı düzenlemesine ilişkin kritik yasa tasarısını Meclis'teki birinci oylamadan geçirmesinin ardından, vatandaşlara sokağa çıkma çağırısı yaptı.

13 Temmuz 2023

- İran, ülkede terör örgütü kabul edilen Halkın Mücahitleri Örgütü'nün liderini parlamentosunda ağırlayan İtalya'nın Tahran Büyükelçisi'ni Dışişleri Bakanlığına çağırdı.
- Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen Türkiye ve Suriye'ye toplamda 260 uçak ve 4 kargo gemisiyle 15 bin tondan fazla insani yardım gönderdiklerini duyurdu.
- İsrail, işgal altındaki Batı Şeria'da yasa dışı Yahudi yerleşim birimlerinin genişletilmesi kapsamında 2023'ün ilk 6 ayında yaklaşık 13 bin yeni konut inşasını onaylayarak rekor kırdı.

17 Temmuz 2023

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, resmi ziyarette bulunduğu Suudi Arabistan'ın Cidde şehrinde Suudi Arabistan Velihaht Prensi Muhammed bin Selman tarafından resmi törenle karşılandı.
- BAE ile Japonya, kamu ve özel sektörleri kapsayan 23 anlaşma ve mutabakat zaptı imzaladı.
- Suudi Arabistan ile Japonya arasında yapay zekâ, nesnelere interneti ve biyometri alanlarında iş birliği anlaşması imzalandı.

18 Temmuz 2023

- Suudi Arabistan Savunma Bakanı Halid bin Selman, Türkiye ile savunma alanında iş birliğini taahhüt eden ortak yürütme planını imzalamaktan memnuniyet duyduğunu ifade etti.
- İran Dışişleri Bakanı Hüseyin Emir Abdullahiyan, Basra Körfezi'nde BAE ile egemenlik konusunda anlaşmazlık yaşadıkları adalar hakkında Körfez İşbirliği Konseyi ile ortak bildiri yayımlayan Rusya'nın Tahran'ın tepkisi üzerine yaptığı açıklamaları "yetersiz" bulunduğunu söyledi.

20 Temmuz 2023

- Irak'ın başkenti Bağdat'ta Sadr Hareketi'ne bağlı gruplar, İsveç Büyükelçiliği binasına girerek binanın bazı bölümlerini ateşe verdi. İsveç, diplomatik personelin güvende olduğunu duyurdu. Irak hükümeti, İsveç'in Bağdat Büyükelçisi'nden ülkeyi terk etmesini istedi.
- AB, insansız hava aracı yapımında kullanılabilecek parçaların İran'a ihracatına yasak getirdi.
- Cezayir Cumhurbaşkanı Abdülmecid Tebbun, ülkesinin Türkiye dâhil olmak üzere bazı ülkelerle iyi ilişkilere sahip olduğunu ve Cezayir'in konumunu bugün yeniden kazandığını söyledi.
- Somali'de Eş-Şebab terör örgütüne yönelik dün düzenlenen operasyonlarda yaklaşık 100 örgüt üyesi etkisiz hâle getirildi.

24 Temmuz 2023

- İsrail'de muhalefet, Yüksek Mahkemenin hükümet üzerindeki denetimini kısıtlayan yasanın iptali için Yüksek Mahkeme'ye başvuracağını açıkladı.
- Güney Afrika, iki yıl içerisinde Uluslararası Uzay İstasyonuna iki kadın astronot göndereceğini duyurdu.
- Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Afrika ülkelerine Ukrayna'dan temin edemedikleri tahıl ticari ya da ücretsiz şekilde gönderebilecekleri sözünü verdi.

19 Temmuz 2023

- İsrail Ordusu son dönemde gerginliğin yaşandığı Lübnan sınırında tel örgülerin yer aldığı noktaları "beton bariyerlerle" güçlendirmeye başladı.
- Türkiye ve BAE arasındaki ikili ilişkiler, son 2 yılda yeni ticari ve ekonomik iş birlikleriyle ivme kazanmaya devam ediyor.
- İsrail'de yüzlerce yedek asker, hükümetin yargının yetkilerini kısıtlayan yasal düzenlemesine karşı ordu görevini bıraktıklarını belirten dilekçeye imza attı.

21 Temmuz 2023

- ABD, İran tarafından Basra Körfezi'nde ticari gemilere müdahale edilmesine karşı Ortadoğu'ya ek savaş gemileri ve binlerce deniz piyadesi gönderme kararı aldı.
- BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, İİT Büyükelçiler Grubu'yla görüşmesinde hoşgörüsüzlük, şiddet ve İslam karşıtlığı eylemleri kınayarak, Müslüman toplumuna dayanışma içinde olduğunu belirtti.

25 Temmuz 2023

- Sudan'da altyapı, sağlık, eğitim, ekonomi ve toplumda ağır tahribata yol açan iç savaş, 100. gününü doldururken tüm şiddetiyle devam ediyor.
- Uluslararası Para Fonu (IMF), küresel ekonomik büyüme tahminini bu yıl için yüzde 2,8'den yüzde 3'e yükseltirken, 2024 için yüzde 3'te sabit bıraktı. IMF, Türkiye ekonomisinin büyüme tahmini bu yıl yüzde 3'e yükseltti.
- İsveç'te Sivil Haklar Örgütü (Civil Rights Defenders) aktivistleri, ülkede Kur'an-ı Kerim yakılmasının nefret suçu kapsamına girmesi gerektiğini ve bu provokatif eylemlerin engellenmesini talep etti.

26 Temmuz 2023

- Bahreyn, İsveç hükümetinin başkent Stockholm'de Kur'an-ı Kerim'e yönelik saldırıya izin vermesini protesto etmek için İsveç Maslahatgüzarı Britta Liszt Ann Lindahl'i Dışişleri Bakanlığına çağırdı.
- Cezayir Sivil Savunma Başkanlığı, 34 kişinin ölümüne yol açan ülkenin kuzeyindeki şehirlerde çıkan orman yangınlarının tamamının söndürüldüğünü duyurdu.
- Tunus'un çeşitli vilayetlerinde iki günde 16 yangın çıktığı belirtildi.

27 Temmuz 2023

- Sayısız darbe girişimi yaşanan Afrika ülkesi Nijer'de ordu yönetime el koydu. Bir grup asker Cumhurbaşkanı Mohamed Bazoum'un görevden alındığını savunan bildiri okudu.
- Suudi Arabistan Kamu Yatırım Fonu ile Umman Yatırım Kurumu, Umman'a 5 milyar dolarlık yatırım yapılmasının önünü açan bir mutabakat zaptı imzaladı.
- BAE Devlet Başkanı Şeyh Muhammed bin Zayid el-Nahyan'ın kardeşi ve Abu Dabi Devlet Başkanı Temsilcisi Şeyh Said bin Zayid el-Nahyan hayatını kaybetti.

28 Temmuz 2023

- Nijer'de Devlet Başkanlığı Muhafız Alayı'nın yönetime el koymasının ardından darbe destekçileri iktidar partisinin genel merkezine saldırdı ve çok sayıda aracı ateşe verdi.
- Rusya Devlet Başkanı Putin, Afrika ülkeleri ile ilişkileri geliştirmekte kararlı olduklarını belirterek, "Rusya, Afrika ülkelerinin borç yükünün hafifletilmesi çalışmalarına katılıyor. Afrika ülkelerinin silinen borcu şimdiye kadar 23 milyar dolara ulaştı. Son taleplere göre bu amaçlar için 90 milyon dolar daha tahsis edeceğiz" dedi.
- Ukrayna Başbakanı Denis Şmigal, Katar'ın, insani yardım çalışmalarını kapsamında Ukrayna'ya 100 milyon dolar tahsis edeceğini bildirdi.

- İsrail'de siyasi ve toplumsal muhalefetin tepkilerine neden olan yargı reformu sonrasında yapılan ankette, ülkedeki vatandaşların çoğunun iç savaş korkusu yaşadığı sonucu ortaya çıktı.

30 Temmuz 2023

- Filistinli grupların, Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın çağrısıyla genel sekreterler düzeyinde gerçekleştireceği toplantı Mısır'ın EL-Alameyn kentinde başladı.
- Orta Afrika Cumhuriyeti'nde (OAC) halk, anayasa değişikliğine ilişkin referandum için sandık başına gitti.

- Lübnan'daki en büyük Filistin mülteci kampında iki grup arasında çıkan çatışma sonucu 5 kişi öldü, 1 Lübnan askeri yaralandı.
- Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) Nijer'de 26 Temmuz'da yönetime el koyan askerî cuntaya, Cumhurbaşkanı Muhammed Bazoum'u serbest bırakması ve Bazoum'un görevine tekrar başlaması için 1 hafta süre verdi.

31 Temmuz 2023

- İç savaşın nisan ayının ortasından bu yana sürdüğü Sudan'da, hava sahasının kapatılması kararı, 2 hafta daha uzatıldı.
- Lübnan'ın en büyük Filistinli mülteci kampında dün akşam durulan çatışmalar sabah yeniden başladı.
- Tunus'ta yaklaşık 1.500 firında 1 Ağustos'tan itibaren ekmek üretiminin durdurulması kararı alındığı bildirildi.